

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 21. april 2021
Sagsnummer: 2021-840

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om formandskabets forslag til rådsbeslutning om fremsendelse, på Den Europæiske Unions vegne, af forslag til ændring af bilag A og B til Minamatakonventionen om produkter, der er tilsat kviksølv, og fremstillingsprocesser, hvor der anvendes kviksølv eller kviksølvforbindelser.

Med venlig hilsen

Lea Wermelin / Henrik Hedeman Olsen

Kemikalier
J.nr. 2021-5714
Ref. LOS
Den 20. april 2021
MIM 034-21

GRUNDNOTAT TIL EUROPAUDVALGET

Om formandskabets forslag til rådsbeslutning om fremsendelse, på Den Europæiske Unions vegne, af forslag til ændring af bilag A og B til Minamatakonventionen om produkter, der er tilsat kviksølv, og fremstillingsprocesser, hvor der anvendes kviksølv eller kviksølvforbindelser.

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Formandskabet har fremsat et forslag til Rådets afgørelse om fremsendelse af forslag til ændring af Minamatakonventionens bilag A om forbud om eksport, import og fremstilling af produkter tilsat kviksølv og Minamatakonventionens bilag B om forbud mod anvendelse af kviksølv i industrielle processer. Forslaget vurderes at påvirke beskyttelsesniveauet positivt globalt. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner, kommuner eller erhvervslivet. Regeringen agter på denne baggrund at støtte Kommissionens forslag.

Baggrund

Den fjerde partskonference under Minamatakonventionen om kviksølv (herefter konventionen) er planlagt til afholdelse den 1. til den 5. november 2021. EU er, tillige med Danmark og størsteparten af EU's øvrige medlemslande, part til konventionen.

Formandskabet har den 31. marts 2021 fremsendt et kompromisforslag til Rådsbeslutning til Rådet om fremsendelse af ændringer til konventionens bilag A og B, på Den Europæiske Unions vegne. Bilag A adresserer forbud mod eksport, import og fremstilling af produkter tilsat kviksølv og bilag B adresserer såvel forbud som regulering af anvendelsen af kviksølv i industrielle processer.

Formandskabets kompromisforslag er udarbejdet på baggrund af et forslag til Rådsbeslutning fremsat af Kommissionen d. 17. februar 2021. Kommissionens forslag indeholdt et mandat til Kommissionen, der strakte sig over en periode fra fremsendelse af forslag til ændring af konventionen frem til selve forhandlingerne på partskonferencen. Desuden indeholdt Kommissionens forslag ikke et konkret forslag til ændringer. På baggrund af drøftelser i Rådets miljøarbejdsgruppe og et enslydende ønske fra medlemslandene om at begrænse tidsperioden for mandatet, har formandskabet udarbejdet et kompromisforslag, som der er en generel opbakning til fra såvel medlemslandene som fra Kommissionen.

Forslaget til rådsafgørelsen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1, sammenholdt med TEUF artikel 218, stk. 9.

Forslaget til rådsafgørelse forventes vedtaget af Rådet i skriftlig procedure primo maj 2021.

Formål og indhold

Formålet med forslaget til rådsafgørelsen er at give Kommissionen mandat til at fremsende forslag til regulering af produkter tilsat kviksølv og kviksølvprocesser i overensstemmelse med gældende EU-ret.

De produkter og processer, Kommissionen gives mandat til at fremsende, er inkluderet i Rådsbeslutningens bilag. Dette bilag omhandler:

1. Ændring af bilag A til konventionen ved at supplere bilaget med yderligere produkter tilsat kviksølv, hvortil der findes økonomisk og teknisk gennemførlige alternativer til gavn for menneskers sundhed og miljøet. Forslaget omfatter produkter tilsat kviksølv, der allerede er omfattet af et fremstillings- og handelsforbud i henhold til bilag II til EU's forordning om kviksølv, eller som allerede er omfattet af et forbud mod markedsføring på EU-markedet. Desuden omfatter forslaget regulering af tandfyldningsamalgam i overensstemmelse med EU's forordning om kviksølv.
2. Ændring af bilag B til konventionen ved at supplere bilagets del I (forbud) med en kviksølvproces, hvortil der findes økonomisk og teknisk gennemførlige alternativer til gavn for menneskers sundhed og miljøet, og hvori der derfor ikke længere må anvendes kviksølv efter en bestemt udfasningsdato. Forslaget omfatter en proces, der allerede er omfattet af EU's forordning om kviksølv, nemlig regulering af anvendelsen af kviksølv til fremstilling af polyurethan.

Ændringerne i bilagene vil bidrage til gennemførelsen af EU's kemikaliestrategi med bæredygtighed for øje fra 2020, hvori Kommissionen har forpligtet sig til at fastholde sin ledende rolle på internationalt plan med hensyn til at sikre en forsvarlig forvaltning af kemikalier, herunder ved at fremme EU's standarder på globalt plan.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til rådsafgørelse.

Nærhedsprincippet

Da formålet med forslagene vedrører opfyldelse af EU's internationale forpligtelser, vurderes det, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Produkter indeholdende kviksølv er i Danmark reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/852 om kviksølv og ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1907/2006 ("REACH"). Desuden ved bekendtgørelse 73 af 25. januar 2016 om forbud mod import, salg og eksport af kviksølv og kviksølvholdige produkter og bekendtgørelse 494 af 22. marts 2021 om begrænsning af import og salg samt fremstilling til eksport inden for EU af elektrisk og elektronisk udstyr, der indeholder visse farlige stoffer (RoHS-bekendtgørelsen).

Industrielle processer, der involverer kviksølv, reguleres i Danmark ved reglerne i miljøbeskyttelsesloven om miljøgodkendelse af listevirksomhed (lovens kapitel 5) og reglerne i bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed (bekendtgørelse nr. 2255 af 29/12 2020). Disse

regler gennemfører regler i EU-direktivet om industrielle emissioner (direktiv 2010/75/EU), herunder de "Best Available Techniques"(BAT)-konklusioner/krav til BAT, der fastsættes bindende i regi heraf, og som danske godkendelsesmyndigheder følger og indsætter som vilkår i miljøgodkendelser.

Konsekvenser

En eventuel vedtagelse af forslaget på partskonferencen vil medføre, at EU's forordning om Kviksølv skal rettes til. Dette vil foregå med en delegeret retsakt procedure.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser, og forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark eller EU, men vurderes at ville hæve beskyttelsesniveauet globalt.

Danmark har ved ratificeringen af konventionen afgivet territorialerklæring om, at konventionen ikke finder anvendelse på Grønland og Færøerne. Grønland har efterfølgende ratificeret konventionen i 2020.

Høring

Et notat om forslaget har været sendt i skriftlig høring i EU-Miljø specialudvalget, hvor der er indkommet bemærkninger fra Forbrugerrådet Tænk, der støtter regeringens holdning til forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der i EU-kredsen vil være opbakning til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

De foreslåede ændringer af konventionen til regulering af kviksølvholdige produkter og processer, der benytter kviksølv, er allerede reguleret i EU. Forslaget vil betyde et øget beskyttelsesniveau i resten af verden. Regeringen agter derfor at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.